

List otwarty

do Grupy Roboczej ds. Starzenia się ONZ (*UN Open-Ended Working Group on Ageing, OEWGA*)

w celu wzmocnienia ochrony praw osób starszych

Jako obrońcy praw człowieka z różnych środowisk i regionów świata, chcemy świata, w którym wszyscy możemy się starzeć z godnością, otoczeni szacunkiem, ciesząc się wszystkimi prawami człowieka. [Grupa Robocza ONZ ds. Starzenia się](#) (dalej: OEWGA) może pomóc urzeczywistnić tę wizję, wypełniając swoje **zadanie, obejmujące rozważenie propozycji instrumentu prawa międzynarodowego, promującego i chroniącego prawa i godność osób starszych oraz prezentując Zgromadzeniu Ogólnemu ONZ propozycję zawierającą główne elementy takiego instrumentu.**

Od momentu powstania w 2010 roku OEWGA przeprowadziła 11 sesji roboczych. W trakcie wszystkich dyskusji, na forum OEWGA przedstawiono wiele dowodów potwierdzających rażące braki w międzynarodowym systemie praw człowieka odnośnie praw osób starszych. Ten materiał został przedstawiony przez same osoby starsze, ekspertów z instytucji ONZ, organizacje społeczne, środowiska akademickie, rządy i krajowe instytucje praw człowieka, które wzywają do przyjęcia międzynarodowej konwencji w celu usunięcia tych niedociągnięć.

[Analiza przedstawiona przez Biuro Wysokiej Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka](#) (OHCHR) podczas XI sesji ONZ potwierdza, że wymagane jest opracowanie bardziej szczegółowych norm i standardów w ramach nowego specjalnego instrumentu międzynarodowego, zapewniających, że żadna starsza osoba, niezależnie od okoliczności, nie zostanie pominięta.

Pomimo dowodów na potrzebę poparcia konwencji ONZ i późniejszego wpływu pandemii COVID-19 na sytuację osób starszych, OEWGA poczyniła niewielkie postępy w identyfikacji elementów ewentualnego nowego instrumentu i nie wypełniła jeszcze swojego mandatu w tym zakresie. Pomimo, że wiele państw członkowskich aktywnie poparło konwencję, brak konsensusu wśród państw członkowskich, oznacza brak wyraźnego stanowiska OEWGA w sprawie konwencji.

Zdajemy sobie sprawę ze znaczenia konsensusu i potrzeby dalszego budowania go w ramach OEWGA. Zauważamy jednak, że [146 państw](#) formalnie poparło [Notę Sekretarza Generalnego ONZ o wpływie COVID-19 na osoby starsze](#) i tym samym zadeklarowało pełną promocję i poszanowanie godności i innych praw osób starszych. Jest to mocny fundament, na bazie którego OEWGA powinna bezzwłocznie podjąć dalsze starania o wypełnienie swoich zobowiązań.

Nowa konwencja ONZ wyraźnie i jednoznacznie uznałaby osoby starsze za posiadaczy praw człowieka i wzmocniłaby świadomość, na czym polega realizacja tych praw w starszym wieku. Opracowanie i przyjęcie Konwencji dostarczyłoby cennych wskazówek dla rządów i innych podmiotów dla działań mających na celu wprowadzenie zakazu dyskryminacji ze względu na wiek w prawie krajowym, zapewnienie ochrony godności osób starszych w ramach realizacji

usług publicznych oraz ogólnej promocji postaw i zachowań wobec osób starszych opierających się na szacunku.

Biuro OEWSGA, któremu od pierwszej sesji OEWSGA przewodniczy Stałe Przedstawicielstwo Argentyny przy ONZ, ma kluczową pozycję, aby dbać o postępy w pracy OEWSGA. Dlatego wzywamy Biuro OEWSGA do podjęcia konkretnych kroków w celu kontynuacji prac OEWSGA w okresie międzysesyjnym między XI i XII sesją OEWSGA oraz wzywamy państwa członkowskie ONZ do wspierania Biura w podejmowaniu dalszych konkretnych działań.

Rekomendacje dotyczące dalszych kroków

Popieramy propozycję złożoną przez Argentynę podczas XI sesji, odnoszącą się do powołania grupy ekspertów w celu przyspieszenia prac OEWSGA w czasie pomiędzy dorocznymi sesjami OEWSGA. Grupa ta powinna składać się z ekspertów zaproponowanych przez państwa członkowskie ONZ, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i krajowe instytucje praw człowieka, przy udziale Niezależnej Ekspert ONZ ds. korzystania ze wszystkich praw człowieka przez osoby starsze, a także innych odpowiednich ekspertów ONZ w zakresie praw człowieka. Zadaniem tej grupy byłoby rozpoczęcie prac redakcyjnych nad głównymi elementami normatywnymi nowego instrumentu prawa międzynarodowego.

Wierzimy, że OEWSGA odniesie znaczne korzyści z bezzwłocznego rozpoczęcia prac redakcyjnych nad propozycją wiążącego instrumentu na otwartej i integracyjnej platformie, która umożliwi uczestnictwo osób starszych w tej debacie i tym samym umożliwi skorzystanie z ich wiedzy, ekspertyzy i doświadczenia.

Zbliżająca się XII sesja OEWSGA daje Prezydium możliwości podjęcia konkretnych działań. W celu przeprowadzenia dyskusji na temat adekwatności ram normatywnych międzynarodowego systemu praw człowieka i mechanizmów jego wdrażania dla promocji i ochrony praw osób starszych, **Biuro OEWSGA powinno włączyć do programu XII sesji merytoryczną dyskusję nad w/w analizą Biura Wysokiej Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka (OHCHR). Ponadto Prezydium powinno przedstawić wniosek zawierający program i warunki prac nad nowym instrumentem, które powinny rozpocząć się nie później niż sześć miesięcy po XII sesji OEWSGA.**

Wzywamy Prezydium do podjęcia odpowiednich działań i wzywamy państwa członkowskie, w szczególności członków Grupy Przyjaciół Osób Starszych do aktywnego zaangażowania się w proces prowadzący do osiągnięcia wskazanych rezultatów.

Minęła dekada odkąd OEWSGA rozpoczęła swoją pracę. Konieczność wypełnienia mandatu OEWSGA nigdy nie była tak pilna, jeśli chcemy budować sprawiedliwy i równy świat, potrzebny osobom starszym dzisiaj oraz wszystkim przyszłym pokoleniom.

Niniejszy list otwarty przekazujemy do Biura OEWSGA oraz rządów państw członkowskich ONZ jako wyraz naszego niezłomnego zaangażowania w pomoc w wypełnianiu mandatu OEWSGA. W okresie międzysesyjnym, poprzedzającym XII sesję OEWSGA, będziemy nadal poszukiwać

i tworzyć przestrzeń dla formalnych i nieformalnych, konstruktywnych rozmów w sprawie wymienionych rekomendacji.